



Warszawa, dnia 14 maja 2020 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

PG5.0723.12.2020

Pani
Olga Semeniuk
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Rozwoju

Szanowna Pani Minister,

w odpowiedzi na pismo z dnia 6 maja br., znak sprawy: DNP-VI.0163.1.2020, dotyczące postulatów Związku Rzemiosła Polskiego do rządowego projektu ustawy *o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-COV-2* (druk sejmowy nr 344), uprzejmie przedstawiam stanowisko Ministra Finansów odnośnie do przedłożonych postulatów.

1. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. *o podatku od towarów i usług* (Dz. U. z 2020 r. poz. 106, z późn. zm.) – zmiana w art. 145b ust. 1 – przesunięcie do 1 stycznia 2021 r. terminu instalacji kas fiskalnych on-line dla gastronomii i hoteli

W związku z ogłoszonym na terytorium Polski stanem epidemii, w rozumieniu § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. *w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii* (Dz. U. poz. 491), który bezpośrednio wpływa na działalność podmiotów gospodarczych, analizowane są aktualnie potencjalne warianty możliwych do wdrożenia zmian w przepisach. Planuje się m.in. odroczenie terminu na wdrożenie kas on-line:

- dla podatników wchodzących w ten obowiązek z dniem 1 lipca 2020 r. na dzień 1 stycznia 2021 r. tj. dla świadczenia usług związanych z wyżywieniem wyłącznie świadczonych przez stacjonarne placówki gastronomiczne, w tym również sezonowo, oraz usług w zakresie krótkotrwałego zakwaterowania; a także dla sprzedaży węgla, brykietu i podobnych paliw stałych wytwarzanych z węgla, węgla brunatnego, koksu i półkoksu przeznaczonych do celów opałowych;
- dla podatników wchodzących w ten obowiązek z dniem 1 stycznia 2021 r. na dzień 1 lipca 2021 r. tj. do świadczenia usług:
 - a) fryzjerskich,
 - b) kosmetycznych i kosmetologicznych,
 - c) budowlanych,
 - d) w zakresie opieki medycznej świadczonej przez lekarzy i lekarzy dentystów,
 - e) prawniczych,
 - f) związanych z działalnością obiektów służących poprawie kondycji fizycznej – wyłącznie w zakresie wstępu.

Obecnie trwają prace legislacyjne nad rozporządzeniem przesuującym te terminy.

2. Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. *o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw* – zmiana art. 12 i 28 ust. 6 – dalsze przesunięcie obowiązywania nowego pliku JPK_VAT

Obecnie analizowane są zmiany dotyczące kolejnego przesunięcia JPK_VAT.

3. Ustawa z dnia 9 sierpnia 2019 r. *o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw* – zmiany w art. 7, 8 i 18 w pkt 2 – przesunięcie terminu stosowania nowej matrycy stawek podatku VAT

Przepisy w zakresie stawek VAT, wprowadzone ww. ustawą, weszły w życie 1 listopada 2019 r. i miały być stosowane od 1 kwietnia 2020 r. Ww. okres powinien być zatem przez podatników przewidziany na dostosowanie się do nowych zasad stosowania stawek VAT – np. poprzez dostosowywanie systemów finansowo-księgowych oraz urzędzeń fiskalnych, czy też wystąpienie o wiążące informacje stawkowe (WIS) w przypadku wątpliwości co do właściwych stawek dla poszczególnych towarów lub usług.

Zgodnie z art. 63 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 568) stosowanie przepisów nowej matrycy VAT zostało przesunięte o 3 miesiące, w związku z trudną sytuacją spowodowaną rozwojem epidemii COVID-19. Oznacza to, że przepisy w tym zakresie będą stosowane od 1 lipca 2020 r.

Mając na względzie, że przepisy nowej matrycy upraszczają system stosowania stawek podatku VAT oraz wprowadzają instrument ułatwiający podatnikom stosowanie przepisów dotyczących stawek VAT i zapewniający im odpowiednią ochronę (WIS), czyli są generalnie korzystne dla przedsiębiorców, nie przewiduje się w chwili obecnej dalszego odraczenia ich stosowania. Sytuacja w tym zakresie jest jednak stale monitorowana i w przypadku zajścia potrzeby podjęcia dodatkowych działań w celu przeciwdziałania skutkom COVID-19, zostaną przeanalizowane możliwe do wprowadzenia w tym zakresie rozwiązania.

4. Uwolnienia środków z rachunków VAT

Odnosząc się do propozycji uwolnienia środków zgromadzonych na rachunkach VAT, Ministerstwo Finansów uprzejmie informuje, że nie jest to możliwe.

Uwolnienie środków z rachunków VAT o masowym, niekontrolowanym charakterze miałoby daleko idące negatywne skutki budżetowe. Tak przeprowadzone uwolnienie środków doprowadziłoby do zniweczenia efektu prewencyjnego przed wyłudzeniami VAT, jaki m.in. pełni mechanizm podzielonej płatności. Obok uwolnienia środków zgromadzonych przez niewątpliwie uczciwie działających podatników, doszłoby do uwolnienia również środków należących do podatników, którym z uwagi na niespełnianie przesłanek do uwolnienia środków z rachunku VAT, środki te nie powinny być uwolnione.

Należy podkreślić, że czas kryzysu i nadzwyczajnych okoliczności związanych z epidemią może potencjalnie stanowić dobry moment dla oszustów podatkowych, którzy mogą chcieć wykorzystać zaistniałą sytuację. Nie można zatem rezygnować bezwarunkowo i dla wszystkich z wypracowanych narzędzi uszczelniających, gdyż może to odnieść zupełnie inny skutek.

Rozwiązaniem w tej sytuacji jest korzystanie z dostępnych i sprawdzonych już narzędzi. Mowa tutaj o uwalnianiu środków z rachunku VAT w trybie przewidzianym w art. 108b ustawy o VAT, czyli na wniosek podatnika. Co prawda ustawowy termin rozpatrzenia wniosku wynosi

60 dni, jednakże jak wynika z ostatnich danych płynących z organów podatkowych, aktualnie średni czas rozpatrzenia wniosku jest znacznie krótszy. Szybkie rozpatrzenie wniosku, a zatem i szybkie uwolnienie środków do swobodnej dyspozycji podatnika umożliwia, w sposób bezpieczny, przeznaczenie tych środków na bieżące potrzeby podatnika.

Mając na uwadze trudną sytuację podatników wynikającą ze stanu epidemicznego wydano zalecenia organom podatkowym aby dokładały starań w celu skrócenia czasu rozpatrzenia wniosku do absolutnego minimum.

5. Skrócenia terminu zwrotu VAT

Odnosząc się do postulatu skrócenia terminów zwrotu VAT należy zauważyć, że zmiany legislacyjne w zakresie skrócenia terminów zwrotu VAT są nieuzasadnione.

Ustawa o VAT przewiduje maksymalne terminy zwrotów podatku VAT, wynoszące odpowiednio 25 dni, 60 dni oraz 180 dni. Zatem w świetle przepisów o VAT nie ma ograniczenia w zakresie dokonywania wcześniejszych zwrotów VAT, niż w generalnych terminach (maksymalnych) wskazanych w ustawie.

Naczelnicy urzędów skarbowych w przypadku braku wątpliwości co do zasadności zwrotu podatku VAT mogą dokonywać i dokonują ich również przed upływem maksymalnego terminu tego zwrotu. Innymi słowy, w przypadku pozytywnej weryfikacji danego zwrotu, przepisy o podatku VAT nie przewidują wstrzymania tego zwrotu do upływu maksymalnego terminu na jego zwrot. W związku z tym wprowadzanie zmian legislacyjnych w zakresie przyspieszenia terminów zwrotów VAT nie znajduje racjonalnego uzasadnienia.

Jednocześnie generalne skrócenie terminów ustawowych zwrotu VAT mogłoby generować ryzyko ewentualnych nadużyć w podatku VAT nawet w normalnych okolicznościach. Pozbawiłoby to bowiem naczelników urzędów skarbowych, w uzasadnionych przypadkach, niezbędnego czasu na weryfikację rozliczenia podatnika.

Z powyższych względów nie rekomenduje się wprowadzania zmian legislacyjnych w zakresie terminów zwrotu podatku VAT.

6. *Zmiany w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374 ze zm.).*

Proponowane rozwiązania w zakresie zmiany art. 15g ustawy, polegające na dodaniu nowego kryterium – obok spadku obrotów gospodarczych – także spadek przychodów z działalności statutowej, umożliwiającego otrzymanie wsparcia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, spowodują rozszerzenie kręgu podmiotów uprawnionych do ewentualnego wsparcia.

Rozwiązanie te spowoduje dodatkowe skutki finansowe dla FGŚP. W przedłożeniu Związku Rzemiosła Polskiego nie oszacowano skutków finansowych z tego tytułu. Należy zauważyć, że w związku z obowiązującymi już rozwiązaniami FGŚP ma sfinansować instrumenty wsparcia w łącznej kwocie 2.600 mln zł. Z tego powodu dysponent FGŚP zaciągnął nieoprocenowaną pożyczkę z Funduszu Pracy w kwocie 1.800 mln zł. W związku z powyższym FGŚP może wystąpić sytuacja, że FGŚP będzie musiał zostać zasilony dodatkowymi środkami z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Uwaga ta dotyczy również pozostałych propozycji Związku powodujących rozszerzenie kręgu podmiotów uprawnionych do ewentualnego wsparcia. Brak jest szacunków skutków

finansowych z tego tytułu dla Funduszu Pracy, Narodowego Funduszu Zdrowia, ZUS. Proponowane rozwiązania mogą w konsekwencji powodować konieczność finansowania ww. podmiotów z dodatkowych źródeł, jak np. dotacje z budżetu państwa, Fundusz Przeciwdziałania COVID-19.

Dodatkowo, wśród podmiotów uprawnionych do wystąpienia z wnioskiem o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, o wypłatę ze środków FGŚP świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy, w następstwie wystąpienia COVID-19, wymienia się również państwową osobę prawną w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*. Nie jest jasne, z jakich powodów w proponowanej przez Związek Rzemiosła Polskiego zmianie ww. przepisu odstąpiono od możliwości ubiegania się o powyższe świadczenia przez te podmioty. Brak również stosownego wyjaśnienia w uzasadnieniu.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Finansów

Piotr Patkowski
Podsekretarz Stanu
*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*